

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

PROGRAM OBUKE ZA STICANJE I UNAPRJEĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA IZ OBLASTI SARADNJE IZMEĐU JAVNOG I NEVLADINOG SEKTORA

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

Uvod

Program obuke za sticanje i unaprjeđivanje znanja i vještina iz oblasti saradnje između javnog i nevladinog sektora (državne i lokalne uprave) i nevladinog sektora (u daljem tekstu: Program) predstavlja inicijativu Vlade Crne Gore u cilju unaprjeđenja osnova saradnje između dva sektora koja imaju zajednički zadatak – napredak svih građana i građanki u Crnoj Gori. Navedeni prioritet, prepoznat brojnim vladinim strateškim dokumentima, se može postići samo ako se na kvalitetan način iskoriste svi potencijali društva kojih ima u svim sektorima a koji su dragocjeni, naročito u svjetlu zahtjevne faze pristupnih pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom.

Program predstavlja specifičan program obuke namijenjen zaposlenima u javnom sektoru, prvenstveno u državnim organima, ali i svim drugim institucijama javnog sektora, koji žele da unaprijede saradnju sa nevladnim sektorom (u daljem tekstu: NVO) u cilju zajedničkog rada na unaprjeđenju stanja u brojim javnim politikama. Obuka daje doprinos unaprjeđenju znanja i vještina te stručnom usavršavanju zaposlenih u javnom sektoru, ukazuje na perspektive i mehanizme za saradnju, mogućnosti za prevazilaženje izazova i gradnju međusobnog povjerenja u cilju boljih rezultata u zajedničkom radu na reformama. Vlada prepoznaće preko 6000 crnogorskih nevladinih organizacija kao važan društveni resurs i pokretač razvoja i napretka. Boljim međusobnim razumijevanjem uloge, mogućnosti i ograničenja obije strane, kao i boljom koordinacijom i razmjenom informacija, stvaraju se uslovi za plodotvorniju saradnju u korist zajednice.

Imajući u vidu da se zakonski i strateški okvir koji uređuje saradnju uprave i NVO može mijenjati i unaprjeđivati, posebna odlika ovog programa obuke je što se bavi principima dobre saradnje i instrumentima za saradnju, a ne najuže shvaćenom primjenom važećih propisa, iako će isti biti predstavljeni i praktikovani u radu. Taj širi pristup i okvir omogućava da program obuke ne gubi na aktuelnosti izmjenama propisa i da može biti primjenjivan u dužem vremenskom periodu.

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

Konačan cilj primjene programa je unaprijeđena saradnja između javne uprave i nevladinog sektora, bolja komunikacija, unaprijeđena međusobna podrška, bolje programiranje te kvalitetniji projekti finansirani iz državnog budžeta i samim tim, bolji rezultati u unaprjeđivanju javnih politika.

Ovaj Program je nastao u okviru projekta „Tehnička podrška Vladi Crne Gore u unaprjeđenju saradnje sa civilnim društvom“, koji sprovodi SOFRECO a finansira Evropska unija.

Za potrebe procjene potreba zaposlenih u vezi sa ovom vrstom obuke, održana su dva konsultativna sastanka sa zaposlenima u državnoj upravi tokom kojih im je data prilika da se ukaže na izazove u praksi dosadašnje saradnje kao i na otvorena pitanja. Komentari, sugestije i prijedlozi uvršteni su u program i sadržaj obuka.

Program je interaktivan i dinamičan, zasniva se na aktivnoj razmjeni iskustava učesnika i osim promovisanja međunarodnih iskustava i najboljih evropskih praksi u navedenim oblastima (kao što su Smjernice DG NEAR-a za podršku Evropske unije civilnom društvu u zemljama regionalnog proširenja za period 2021-2027), posebno podstiče aktivno učešće polaznika obuke u realizaciji programa.

Struktura Programa

Program se sastoji od dva modula, dizajnirana za dvije različite ciljne grupe zaposlenih u javnoj upravi i nezavisne procjenjivače sa utvrđena Liste.

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

MODUL 1 PRINCIPI I OSNOVI SARADNJE VLADINOG I NEVLADINOG SEKTORA

Tema 1 – Principi i osnovi saradnje vladinog i nevladinog sektora i sprovođenje zakonodavnog i strateškog okvira

Cilj: Upoznavanje polaznika obuke sa radom nevladinih organizacija, načinu njihovog funkcionisanja i tačkama preklapanja i mimioilaženja sa organima javne uprave.

Ciljna grupa: Kontakt osobe za saradnju s NVO u organima državne uprave.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, radionice, diskusija, rad u malim grupama na praktičnim primjerima.

Trajanje: 1 dan (šest radnih časova)

Sadržaj:

- Nevladin sektor u demokratskom društvu;
- Osnovne slobode (udruživanja, okupljanja, izražavanja);
- Rad civilnog društva;
- Finansiranje kao instrument implementacije javnih politika;
- Mehanizmi za saradnju: javne konsultacije i rasprave;
- Slobodan pristup informacijama;
- Benefiti udruženog djelovanja;
- Koordinacija sa Ministarstvom javne uprave.

Nakon pohađanja obuke polaznik će biti u mogućnosti da:

- primjeni stečeno znanje o nevladnim organizacijama;
- prepozna saradnju nevladnih organizacija u razvoju javnih politika;
- razumije mogućnosti i ograničenja civilnog društva;
- prepozna potencijale oba sektora za reforme;

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

MODUL 2 FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NEVLADINIH ORGANIZACIJA IZ DRŽAVNOG BUDŽETA

Tema 1 – Programiranje prioritetnih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa NVO

Cilj: Unapređenje znanja i vještina zaposlenih u organima državne uprave, u cilju kvalitetnije pripreme sektorskih analiza, a samim tim i implementacije javnih politika.

Ciljna grupa: Zaposleni u organima državne uprave koji se bave ili će se baviti programiranjem prioritetnih oblasti od javnog interesa u cilju implementacije javnih politika u okviru svojih nadležnosti.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, radionice, diskusija, rad u malim grupama na praktičnim primjerima.

Trajanje: 1 dan (šest radnih časova)

Sadržaj:

- Finansiranje kao instrument implemantacije javnih politika;
- Analiza i opis problema u skladu s donijetim strateškim i planskim dokumentima u određenim oblastima;
- Definisanje aktivnosti koje će doprinijeti rješavanju problema u određenim oblastima;
- Definisanje jasnih i mjerljivih indikatora;
- Ciljne grupe;
- Budžetiranje;
- Doprinos javnog konkursa.

Nakon poхађања обуке полазник ће бити у могућности да:

- Na osnovu analize, definiše aktivnosti koje će doprinijeti rješavanju problema;
- Definiše jasne i mjerljive indikatore, ciljne grupe i budžet.

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

Tema 2 – Obuka za nezavisne procjenjivače

Cilj: Nezavisni procjenjivači sa utvrđena Liste upoznati sa preporukama za ocjenu projekata NVO u skladu s donijetim Smjernicama

Ciljna grupa: Nezavisni procjenjivači sa već utvrđene Liste

Način realizacije: Prezentacija definisanih kriterijuma za ocjenu projekata, radionice, diskusija, rad u malim grupama na praktičnim primjerima.

Trajanje: 1 dan (šest radnih časova)

Sadržaj:

- Normativni okvir za ocjenu projekata i programa NVO;
- Kriterijumi za postupak bodovanja projekata i programa NVO;
- Kvalitet obrazloženih bodova i završnih komentara.

Nakon pohađanja obuke polaznik će biti u mogućnosti da:

- Sprovede bodovanje na osnovu kriterijuma;
- Obrazloži bodovanje.

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

Tema 3 – Rasподjela sredstava

Cilj: Unapređenje znanja i vještina članova komisija za raspodjelu sredstava i državnih službenika koji su uključeni kao podrška u radu komisija u postupku raspodjele sredstava.

Ciljna grupa: Članovi Komisija za raspodjelu sredstava i državni službenici koji su uključeni kao podrška u radu komisija.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, radionice, diskusija, rad u malim grupama na praktičnim primjerima.

Trajanje: 1 dan (šest radnih časova)

Sadržaj:

- Javni konkurs za raspodjelu sredstava;
- Administrativno tehnička provjera projektnih prijedloga;
- Odabir nezavisnih procjenjivača;
- Donošenje odluke o raspodjeli sredstava;
- Izvještavanje o realizaciji projekata.

Nakon pohađanja obuke polaznik će biti u mogućnosti da:

- Sprovedu provjeru projektnih predloga;
- Izvrše odabir nezavisnih procjenjivača;
- Donesu odluku o raspodjeli sredstava;
- Izvijeste o realizaciji projekata.

Uprava
za ljudske
resurse

This project is funded
by the European Union

Ministarstvo
javne uprave

IMPROVING COOPERATION BETWEEN THE GOVERNMENT AND CIVIL SOCIETY ORGANISATIONS IN MONTENEGRO

Tema 4 – Monitoring i evaluacija projekata

Cilj: Unapređenje znanja i vještina članova komisija za raspodjelu sredstava i državnih službenika za praćenje i evaluaciju realizovanih projekata.

Ciljna grupa: Članovi komisija za raspodjelu sredstava i državni službenici koji su uključeni kao podrška u radu komisija.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, radionice, diskusija, rad u malim grupama na praktičnim primjerima.

Trajanje: 1 dan (šest radnih časova)

Sadržaj:

- Analiza dostavljenih izvještaja i terenske posjeta;
- Monitoring programskog dijela projekta;
- Monitoring finansijskog dijela projekta;
- Monitoring i evaluacija orijentisani na rezultate;
- Identifikacija slabosti i snaga;
- Indikatori za mjerjenje promjena;
- Vidljivost i održivost;
- Primjena Metodologije za mjerjenje uticaja projekata i programa NVO podržanih iz javnih izvora;
- Naučene lekcije i dobre prakse.

Nakon pohađanja obuke polaznik će biti u mogućnosti da:

- Sprovedu analizu dostavljenih izvještaja;
- Prate sve faze projekta;
- Primijene Metodologiju za međurenje uticaja projekata i programa NVO.